

Bruisende stad en buurt

De kracht van enthousiasme

De samenleving verandert. Door nieuwe media is er een explosie van innovatie en productiviteit van onderop. De behoefte om elkaar te ontmoeten en samen actief te zijn wordt er juist groter door.

De Ideeënrouwerij werkt aan een creatieve en positieve samenleving.

Zij zoekt in steden en buurten de kracht van enthousiasme en brengt mensen samen in een actief stedelijk netwerk. Ideevorming, activiteiten en projecten dragen bij aan bruisende steden en buurten met zelfredzame bewoners.

Hoe stimuleer je zelfredzaamheid?

De samenleving kent veel betrokken bewoners. Mogelijkheden om betrokkenheid om te zetten in sociale activiteit die de samenleving ten goede komen zijn aanwezig, maar de potentie is veel groter dan wordt ingezet. Met extra stimulans en faciliteren van initiatieven en met versterken van de communicatie tussen de initiatieven van onderop en de overheid, instellingen en bedrijven, kan richting gegeven worden aan de behoefte om maatschappelijk actief te zijn. Stapsgewijs naar een positieve zelfredzame samenleving.

De invloed van nieuwe media

De overheid trekt zich terug ten gunste van inbreng vanuit de markt. De kwaliteit van producten en diensten worden door promotoren aangeprezen en door mensen met slechte ervaringen neergesabeld. De burger heeft nieuwe media ontdekt, die creativiteit, kennis, netwerken, initiatieven en sociale acties democratiseren. De meningsvorming wordt steeds meer gevoed door de lezer, die tevens leverancier van nieuws is geworden. Berichten worden constant bijgesteld en bestaan ook steeds meer uit korte uitingen over het moment, die via blogs, Twitter en andere netwerken verspreid worden, compleet met beeld en geluid. Communicatie is niet-lineair en de actieve deelnemers kennen de emotie, de energie van het moment en nemen dat als vertrekpunt. Besturen is procesmanagement en een goed proces is garantie voor goed

resultaat. Huidige vormen van bestuur sluiten nog te weinig bij nieuwe communicatievormen aan. Door sociale netwerken te leren kennen, processen te evalueren, mee te doen en nieuwe aansprekende werkvormen toe te passen kan energie ingezet worden voor nieuwe initiatieven. De Ideeën-brouwerij werkt vanuit deze visie aan de verbinding tussen mensen, aan het voeden van de samenleving met positieve impulsen door creatieve burgers.

Starten van onderop

De Ideeën-brouwerij werkt vanuit een specifieke werkmethode, die afgestemd is op de schaal van de stad, maar de methode werkt ook op buurtniveau en het niveau van een organisatie. De werkmethode is met veel plezier en succes toegepast tijdens enkele bijeenkomsten, op conferenties en in onderwijsituaties. De werkmethode gaat uit van open deelname, in horizontale verbanden. Ideeën voor acties worden niet gelimiteerd, ieder initiatief is goed, ieder idee wordt gesteund. In groepen wordt informeel, dynamisch gewerkt, met ruimte voor het ontwikkelen van creativiteit. De aanpak is apolitiek, maar leidt wel tot maatschappelijk engagement. De resultaten staan veelal los van disciplines, instituties en professionele kaders, maar gaan vervolgens daarmee wel vaak verbindingen aan. Er bestaat in de werkmethode niet zoiets als bobo's, competitie en te verdienen punten of prijzen of andere kenmerken van de "old school".

Ideeën selecteren tijdens een ideeën-brouwerij

Podium voor initiatieven

Ideeën die in het stadium van projecten zijn geraakt, krijgen een podium om anderen te informeren en tot aanvullen met nieuwe ideeën of tot deelname uit te nodigen. Dat podium wordt de ontmoetingsplaats van sociaal actieve mensen, waar enthousiasme wordt gedeeld en de ambities vaak hoger worden gesteld, tot en met het ontwikkelen van de bruisende stad. De ontmoetingsplekken worden daarom Bruispunten genoemd. Dit sluit aan bij de behoefte om naast de internetcontacten en samenwerking binnen een project elkaar informeel te ontmoeten en deelgenoot te zijn van een creatieve happening.

Voedingsbodem voor initiatieven

De werkwijze van de Ideeën-brouwerij heeft zich gevormd in Gouda, waar vanuit de gemeente een traditie is gevestigd in het stimuleren van buurtinitiatieven en waar spontaan stedelijke initiatieven zijn ontstaan. Deze waren zo succesvol, dat enkele leden van de kerngroep die hierin actief waren, de activiteit van het ideeën brouwen hebben verzelfstandigd tot Ideeën-brouwerij, waarin de strategie en werkmethoden centraal staan. Het doel is om ook elders bij te dragen aan ontwikkeling van bruisende steden en buurten.

Werkwijze bruisende stad en buurt

De werkwijze is weergegeven in figuur 1. Hierin wordt de bruisende stad (of buurt) omgeven door allereerst de ideeën, zoals die overal kunnen ontstaan, maar die vooral tijdens zogenaamde ideeën-brouwerijen procesmatig worden ontwikkeld. De ideeën-brouwerij volgt spelregels, die individuele creativiteit bevorderen. Na het werken in kleine groepen volgt een plenaire sessie, waarin uit alle ideeën een selectie wordt gemaakt, die dankzij trekkers projecten kunnen worden. De trekkers worden enige tijd gevolgd, tot zoveel concrete stappen zijn gemaakt dat het project kan worden gepresenteerd aan anderen, in het zogenaamde bruispunt. Dan is sprake van initiatieven en van acties. Overigens kunnen ideeën en acties ook elders ontstaan. De Ideeën-brouwerij spoort overal in de stad initiatiefnemers op. Tijdens de Bruisavonden worden acties uit de stad gepresenteerd. Ideeën-brouwerijen en bruispunten vormen samen met deelname aan acties de fysieke ontmoetingsmomenten. Hier wordt enthousiasme overgedragen. De digitale ontmoeting speelt een grote rol en is inmiddels een hoeksteen van de fysieke ontmoeting, of een netwerk dat via allerlei informatievormen alles verbindt.

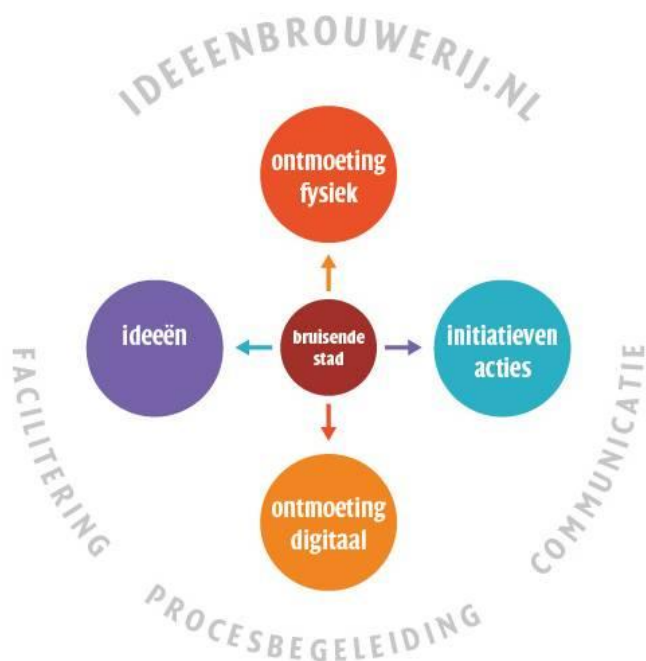

Gouda Bruist!
goudabruist.nl

Gouda Bruist!
In Gouda werkt de Ideeën-brouwerij met ondersteuning van de gemeente en twee woningbouwcorporaties aan een bruisende stad onder de noemer 'Gouda Bruist'.

Een aantal resultaten van een jaar 'Gouda Bruist':

- een vast ontmoetingspunt waar ideeën en successen worden uitgewisseld
- presentaties van meer dan 30 nieuwe initiatieven
- initiatieven die nieuwe initiatieven genereren
- deelnemers aan het stedelijk netwerk uit alle delen van de stad
- een groeiend digitaal sociaal stedelijk netwerk met ruim 300 leden, www.goudabruist.nl
- een stroom van positief nieuws

De digitale ontmoeting kent al gauw vele vormen, die onderling verbonden zijn: speciale websites van de Ideeën-brouwerij, van de gemeente, verbindingen via Twitter, LinkedIn, Facebook, van wijkorganisaties, en met talrijke verwijzingen naar andere sites, naar films en foto's, naar documenten etc. Dit alles verbindt mensen en acties en draagt bij aan creatieve ontwikkelingen in de stad en buurt. Ideeën worden informatiestromen, met als kenmerken: actief uitgedragen naar leden en vrienden, verbonden met de stad, met

Figuur 1. Raamwerk van activiteiten voor de bruisende stad

enthousiasme begeleid en leveren plezier op. Deze processen gaan vanzelf en behoeven geen sturing of controle. Toch is er behoefte aan procesmanagement.

Procesbegeleiding als katalysator

De Ideeënrouwerij levert een bijdrage aan deze processen. Betrokkenen krijgen hulp bij het omgaan met nieuwe media. Omdat die media constant veranderen en zich vernieuwen,

- Succesfactoren van Bruispunt, benoemd door gemeente en woningbouwcorporaties bij evaluatie Gouda Bruist:
- niet geïnstitutionaliseerd
  - aantrekkelijke locatie, 'hip'
  - trekt nieuwe mensen aan: ondernemend en durven te presenteren
  - ontmoeting van gelijkgestemden
  - combinatie met de website als sociaal platform
  - alle ideeën zijn goed
  - diversiteit aan ideeën (groot, klein, structureel, eenmalig)
  - energie, dynamiek, enthousiasme
  - netwerken, nieuwe verbindingen
  - unieke benadering
  - nieuw soort vrijwilligerswerk, zelf structurerend
  - eigen ideeën staan centraal
  - afzijdigheid van professionals
  - informeel en ludiek
  - continuïteit, ideeën komen later terug als ze zijn gerealiseerd

is verdieping en hulp naar anderen nodig. Ook groeit het gebruik en moet de technologie steeds aangepast worden aan de behoeften om toegang te hebben en snel bij de juiste informatie te komen. Een tweede bijdrage van de Ideeënrouwerij is het met nieuwe deelnemers opzetten van creatieve en dynamische open werkvormen. De rol is meedoen vanuit betrokkenheid, vanuit de energie die er is, zodat de werkvorm aangepast kan worden aan de behoefte. Hierbij is de rol van procesbegeleider die

van choreograaf, die de dansers begeleidt zodat beweging en expressie samenkomen. Tenslotte is er sprake van inkadering van het brouwen: de selectie van initiatieven kan op een bepaald werkterrein gericht zijn, zoals er brouwerijen rond klimaatverandering zijn geweest, rond woonkwaliteit, rond duurzaamheid. De brouwerijen op stedelijk en buurtniveau hebben geen thema gehad, maar de thema's ontstaan door mensen uit een bepaald gebied bijeen te brengen, waarbij de publieke omgeving sturend is bij de ideevorming. Een belangrijke stimulans en inspiratie voor nieuwe initiatieven komt van de Caleidoscoop: een snelle presentatie van al lopende projecten, wel 15-20 voorbeelden in een half uur. Tevens gebeurt het organiseren van de fysieke verbinding tussen sociaal actieven niet altijd spontaan. De Ideeënrouwerij zorgt voor een ruimte met voorzieningen, publiciteit over een Bruispunt, een agenda en taakverdeling op de avond.

Start van het eerste Bruispunt in Gouda (29-9-10)

De procesbegeleiding van de Ideeën-brouwerij volgt de principes die zijn weergegeven in figuur 2. Naarmate het netwerk aan kracht en omvang groeit, komen accenten anders te liggen. De inbreng van de Ideeën-brouwerij kan omschreven worden als procesbegeleiding, faciliteren en communicatie.

Een overzicht van verschillende werkvormen is te vinden in de bijlage.

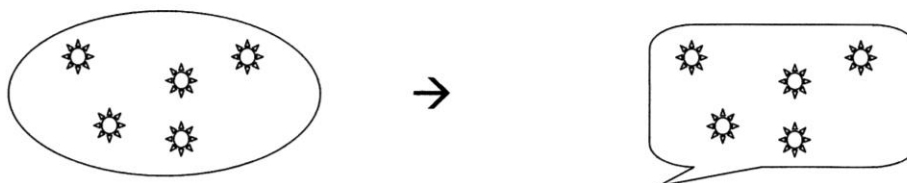
Principes Bruisende stad

naar een actief stedelijk netwerk
Ideeenbrouwerij.nl

- 1) **Verzamel initiatieven en initiatiefnemers die een positieve bijdrage leveren.**

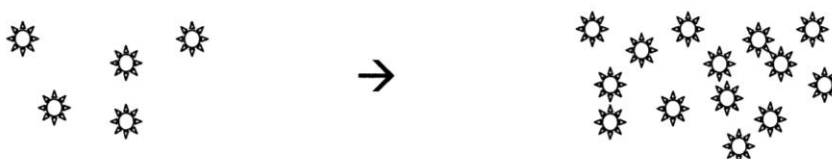
- 2) **Ga actief communiceren over succesvolle initiatieven**

- 3) **Breng initiatiefnemers met elkaar in contact**

- 4) **Genereer nieuwe ideeën en initiatiefnemers**

Over de Ideeënrouwerij

Gemeenten, woningcorporaties en welzijnsorganisaties zoeken nieuwe manieren om leefbaarheid en zelfredzaamheid te bevorderen. De Ideeënrouwerij laat stad en land bruisen! Wij creëren zelforganiserende netwerken van gangmakers die de leefbaarheid en het imago van een stad van binnenuit verbeteren.

Kenmerkend voor onze aanpak:

- van onderop, informeel, los van instituties
- gebruikmakend van de aanstekelijke kracht van enthousiasme en plezier
- zelforganiserende netwerken van gangmakers die mensen om zich heen verzamelen
- trekt ondernemende burgers en zelfstandig ondernemers aan die zich in willen zetten voor de stad
- duurzame verbindingen door combinatie van een online community met 'echte' ontmoetingspunten
- procesgericht, lerend, aansluitend bij de dynamiek in de stad
- stimuleert creativiteit en nieuwe samenwerkingsverbanden
- focus op actie, eigen verantwoordelijkheid en alles wat goed gaat

Bruisende stad

Hoe haal je talenten en ideeën naar boven? Hoe creëer je een mentaliteitsverandering van burgers die afwachten, reactief zijn of klagen, naar zelf in actie komen en 'wij maken de stad'.

Bruisende stad (of buurt) is een traject om een actief stedelijk netwerk van burgerinitiatieven op te zetten.

Wij volgen daarbij drie sporen:

1. Training van bewoners in toepassing van de werkvormen.
2. Ontwikkeling van een lokaal sociaal platform
3. Training van professionals in het aansluiten bij de energie van onderop

Het resultaat:

- actief stedelijk netwerk van gangmakers en helpers
- creatieve ideeën en initiatieven voor de stad
- lokale 'goed-nieuws stroom'
- stedelijk ontmoetingspunt voor gangmakers
- nieuwe, dynamische samenwerkingsverbanden
- community website waar mensen zelf inhoud op plaatsen

We werken in het traject samen met lokale partners. Bruisende stad combineert ideeën, ontmoeting en initiatieven waardoor een beweging ontstaat van onderop.

Meer weten? [Ideenbrouwerij.nl](http://ideeenbrouwerij.nl), Heleen van Praag, Tuinstraat 85, 2801 ZP Gouda, 06-23180873 info@ideeenbrouwerij.nl, twitter [@ideeenbrouwerij](https://twitter.com/ideeenbrouwerij)

Bijlage Overzicht van werkvormen

Activiteit	Toelichting	Werkwijze
Brouwerij 	ideeën brouwen volgens beproefde methode van brouwen, gisten en schenken	Ideeën bedenken en verzamelen, trekkers vinden en groepjes vormen, voorbereiding voor het initiatievenpodium (= bruispunt)
Caleidoscoop 	verzameling van succesvolle burgerinitiatieven in de eigen stad of buurt	Verzamelen en in beeld brengen van positieve en inspirerende initiatieven Presenteren in folder of 'live' via speedpresentaties
Bruisweb 	digitaal ontmoetingspunt	Locale 'community', inhoud vanuit de leden zelf, uitbreiding leden, nieuwe verbindingen. Updates initiatieven, verbinding naar andere sociale media (facebook, twitter, Youtube).
Bruispunt 	fysiek ontmoetingspunt	Een herkenbare plek om elkaar te ontmoeten, te inspireren, te helpen en praktische tips te geven, samenwerkingsverbanden te smeden en acties te starten. Podium voor nieuwe initiatieven.
Complimentenlijn 	openbaar meldpunt voor alles wat goed gaat in de stad	Verzamelen en online zetten van 'openbare' complimenten.
Ludieke acties 	(kleine) ludieke acties	Simpele, kleine acties. Benutten en gebruik stimuleren van internet. Genereren van publiciteit, aantrekken nieuwe leden.
Coöperatieve krant 	maandelijkse digitale nieuwsbrief	Communicatiekanaal steeds meer gevoed vanuit blogs en abonnees.